

Programmabegroting Purmerend 2024-2027

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
A. ALGEMENE RESERVE:						
Algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	Stand per 01-01	62.400	67.383	75.060	78.372
		Onttrekkingen	-270	0	0	0
		Toevoegingen	5.254	7.676	3.312	52
		Stand per 31-12	67.383	75.060	78.372	78.423
Totaal algemene reserve			67.383	75.060	78.372	78.423
B. BESTEMMINGSRESERVES:						
Reserve woonvisie	03. Wonen	Stand per 01-01	1.426	1.162	928	726
		Onttrekkingen	-264	-233	-202	-188
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	1.162	928	726	538
Totaal Woonvisie			1.162	928	726	538
Reserve woningbouwprogrammering	03. Wonen	Stand per 01-01	1.867	1.867	1.867	1.867
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	1.867	1.867	1.867	1.867
Totaal Woningbouwprogrammering			1.867	1.867	1.867	1.867
Reserve duurzaamheid	04. Milieu	Stand per 01-01	936	890	890	890
		Onttrekkingen	-46	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	890	890	890	890
Totaal Duurzaamheid			890	890	890	890
Reserve parkeren	05. Bereikbaarheid	Stand per 01-01	1.956	3.120	4.264	5.425
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	1.164	1.145	1.160	908
		Stand per 31-12	3.120	4.264	5.425	6.333
Totaal parkeren			3.120	4.264	5.425	6.333
Reserve instandhouding openbare ruimte	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	1.967	1.967	1.967	1.485
		Onttrekkingen	0	0	-482	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	1.967	1.967	1.485	1.485
Totaal instandhouding openbare ruimte			1.967	1.967	1.485	1.485
Reserve gronden	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	3.210	2.395	2.188	1.602
		Onttrekkingen	-815	-206	-586	-206
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	2.395	2.188	1.602	1.396
Totaal gronden			2.395	2.188	1.602	1.396
Reserve Regionaal Samenwerkingsverband ZW	09. Economie	Stand per 01-01	239	239	239	239
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	239	239	239	239

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
Totaal regionaal samenwerkingsverband ZW		Stand per 31-12	239	239	239	239
Totaal bestemmingsreserves			11.638	12.343	12.233	12.747
Totaal reserves			79.022	87.403	90.605	91.171

Vorzieningen

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
Voorziening afvalstoffenheffing	04. Milieu	Stand per 01-01	1.934	1.714	1.464	1.444
		Onttrekkingen	-220	-250	-20	-90
		Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal afvalstoffenheffing		Stand per 31-12	1.714	1.464	1.444	1.354
Voorziening gemeentelijke watertaken	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	2.013	1.114	574	554
		Onttrekkingen	-899	-540	-20	0
		Toevoegingen	0	0	0	450
Totaal gemeentelijke watertaken		Stand per 31-12	1.114	574	554	1.005
Voorziening onderhoud begraafplaatsen	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	1.187	1.139	1.091	1.042
		Onttrekkingen	-223	-223	-223	-223
		Toevoegingen	175	175	175	175
Totaal voorziening onderhoud begraafplaatsen		Stand per 31-12	1.139	1.091	1.042	994
Voorziening groot onderhoud gebouwen	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	2.896	1.628	1.520	1.112
		Onttrekkingen	-3.037	-1.876	-2.176	-1.689
		Toevoegingen	1.768	1.768	1.768	1.768
Totaal groot onderhoud gebouwen		Stand per 31-12	1.628	1.520	1.112	1.191
Voorziening bijdragen op basis van de nota Prof	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	0	0	0	0
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal bijdragen nota Prof		Stand per 31-12	0	0	0	0
Voorziening kostenverhaal parkeren Centrum	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	0	0	0	0
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal kostenverhaal parkeren Centrum		Stand per 31-12	0	0	0	0
Voorziening Groen en Mobiliteit	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	0	0	0	0
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
Voorziening Groen en Mobiliteit		Stand per 31-12	0	0	0	0
Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	672	316	52	0
		Onttrekkingen	-356	-264	-52	0
		Toevoegingen	0	0	0	0
Totaal wachtgeldverplichtingen bestuurders		Stand per 31-12	316	52	0	0
Voorziening pensioen ex-bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	4.303	4.424	4.542	4.656
		Onttrekkingen	-79	-82	-86	-89
		Toevoegingen	200	200	200	200
Totaal voorziening pensioen ex-bestuurders		Stand per 31-12	4.424	4.542	4.656	4.767

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2024	2025	2026	2027
Voorziening spaarverlof	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	823	858	895	933
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	35	37	38	40
Totaal voorziening spaarverlof		Stand per 31-12	858	895	933	973
Totaal voorzieningen			11.193	10.138	9.742	10.283

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemeen

Ter toelichting op het totaaloverzicht wordt per reserve en voorziening aangegeven: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan de reserve en/of voorziening wordt besteed. De specifieke mutaties in 2024 zijn toegelicht in het onderdeel financiële toelichting per programma.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers als belangrijkste functie. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. Groei van de reserve is nodig om de uitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te financieren en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden. En waar mogelijk te verbeteren tot minimaal het door de raad vastgestelde niveau van 20%.

De gewenste omvang van de algemene reserve is door de raad bepaald op minimaal € 15 miljoen of zoveel hoger als er weerstandsvermogen nodig is. In de paragraaf weerstandsvermogen is aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen ruim € 63,4 miljoen is.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor één specifiek doel binnen een vastgesteld termijn.

Programma 3 Wonen

Reserve Woonvisie

Doel en voeding: de reserve Woonvisie is bedoeld voor investeringen in de volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat in 2012 door de raad is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nummer 1361700) om de geactualiseerde Woonvisie 2017 als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie (o.a. tijdelijke woningen). Op dit moment wordt de reserve alleen gebruikt voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen en als dekken van de kosten voor het opstellen van de woonvisie (voorjaarsnota 2023: € 75.000).

Reserve woningbouwprogrammering

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om uitvoering te geven aan de nota kaders en instrumenten woningbouwprogrammering (spelregels 30-30-40). Van de nieuw te bouwen woningen dient minimaal 30% sociale huur te zijn, 30% doorstroomwoningen (middeldure huur en betaalbare koop) en maximaal 40% vrije keuze. Op basis van deze norm wordt sturing gegeven aan het bouwprogramma binnen het totale programma Purmerend 2040. Bij kleine projecten waar werken met deze norm niet mogelijk is, worden separate afspraken gemaakt met de ontwikkelaar. In de begroting 2020 (besluitnummer 1487865) is besloten deze bestemmingsreserve in te stellen en te voeden met € 2 miljoen vanuit de algemene reserve. Daarnaast is het restant budget van € 500.000 uit 2019 middels resultaatbestemming (besluit 1514611) ook toegevoegd. Hierdoor was een bedrag van € 2,5 miljoen beschikbaar om aan te wenden. In de p&c cyclus zal worden gemonitord dat deze toevoeging van extra baten ruimtelijke ontwikkeling ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Programma 4 Milieu

Reserve duurzaamheid

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken vanuit het Rijk (gemeentefonds) hieruit op te nemen. De gemeente heeft daarmee bijna € 7 miljoen gekregen voor de uitvoer van de proeftuin aardgasvrije wijken: € 5.091.994 in 2018 en € 1.896.417 in 2019 (decembercirculaire 2018 en meicirculaire 2019). Bij de 2e 2019 (besluit 1491534) is een bedrag van € 6.988.411 gestort in deze reserve en is bij resultaatbestemming 2019 (besluit 1514611) de extra klimaatmiddelen Wijkaanpak van € 400.000 uit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019) aan deze reserve toegevoegd. Hierdoor was een bedrag beschikbaar van € 7,3 miljoen voor de proeftuin aardgasvrije wijken. Over de aanwending van de reserve heeft de gemeenteraad in 2021 bij het raadsvoorstel (1542424) over de uitvoeringstrategie een besluit genomen.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve parkeren

Doel en voeding: bij de Voorjaarsnota 2023 heeft de raad besloten om de jaarlijkse resultaten van het totaal van straatparkeren en garageparkeren te egaliseren met de reserve parkeren. Dit is besloten met het oog op de te bouwen parkeergarages in het Waterlandkwartier en de Binnenstad. Door de parkeeropbrengsten vrij te maken en in te zetten voor parkeeroplossingen is parkeren een gesloten systeem geworden waarbij het aanwijzen van gebieden betaald parkeren, de kosten, de tarieven van straatparkeren en van garageparkeren, het aantal plekken en de bezetting gemonitord en gestuurd kunnen worden met de reserve parkeren als (egalisatie)buffer.

Programma 6 Openbare ruimte

Reserve instandhouding openbare ruimte

Doel en voeding: In het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) is de beheervisie verwerkt, waarin is ingegaan op de wensen voor het beheer. Hierbij zijn het verhogen van de beeldkwaliteit, duurzaamheid, toegankelijkheid, vernieuwen van de parken, uitbreiding van de gemeente en leefbaarheid naar een CROW-beeldkwaliteitsniveau B gebracht. Ter egalisatie van de benodigde middelen is een bestemmingsreserve instandhouding openbare ruimte ingesteld (besluit 1574029). De niet bestede instandhoudingsbudgetten kunnen dan worden gedoteerd aan de reserve en blijven beschikbaar voor het moment van uitvoering

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: de bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. De jaarlijkse voeding vindt plaats door winstnemingen op grondexploitaties. De raad heeft in 2020 ingestemd (besluit 1529189) om de jaarlijkse winstneming op grondexploitaties te verdelen over de reserve gronden en de algemene reserve, waarbij een 50/50 verdeling als uitgangspunt geldt en op basis van de analyse van jaarlijkse actualisatie van de MPG en de jaarrekening een andere keuze kan worden gemaakt. De bestedingen worden separaat aan de raad voorgelegd.

Programma 9 Economie

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Doel en voeding: in 2017 zijn in verband met de opheffing van de SRA middelen terugontvangen. Deze zijn in 2018 toegevoegd aan de reserve omdat in regionaal verband is afgesproken dat deze middelen zullen worden besteed aan diverse initiatieven in Zaanstreek-Waterland. De stand van de besteding wordt in regionaal verband bij gehouden.

Voorzieningen

Programma 4 Milieu

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel en voeding: het tarief voor afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend worden vastgesteld. Bij een overschot is het een verplichting om deze gelden uit te geven aan de taken voor afvalstoffenheffing. Daarom moet een voorziening worden gevormd als gevolg van middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Voorziening gemeentelijke watertaken

Doel en voeding: het egaliseren van de tarieven rioolheffing die bij de burgers in rekening gebracht worden. Uitgangspunt bij de vaststelling van tarieven rioolheffing is dat de door de tarieven gedekte lasten moeten worden gerealiseerd. Deze voorziening is ingesteld om de effecten van de noodzakelijke investeringen ten behoeve van het onderhoud aan de riolering op te vangen teneinde grote schommelingen in de rioolheffing te voorkomen.

Voorziening onderhoud begraafplaatsen

Doel en voeding: doel van deze voorziening is het egaliseren van inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten om jaarlijks een evenredig deel van de afkooptermijn te laten vrijvallen voor het beheer van, en onderhoud aan, de begraafplaatsen. Het saldo van de reserve komt overeen met alle op dit moment geregistreerde afkooptermijnen, tegen actueel prijspeil.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel en voeding: voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke

onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van/aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. De geplande toevoeging aan de onderhoudsvoorziening is bepaald door uit te gaan van de gemiddelde kosten over een periode van 10 jaar.

Voorziening bijdragen op basis van nota Prof

Doel en voeding: in diverse anterieure overeenkomsten (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) op basis van het vastgestelde gemeentelijk beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten (nota Prof) een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen. De bijdragen worden gestort in de voorziening. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. De voorziening blijft nog wel van kracht omdat er nog meer ontvangsten komen. Er zijn geen toevoegingen aan de voorziening geraamd, omdat de ontvangsten afhankelijk zijn van dynamische momenten zoals de oplevering van woningen. Daarom worden ze meestal in de voor- en/of najaarsnota bijgeraamd.

Voorzieningen kostenverhaal

a. Voorziening Sociale Woningbouw

Doel en voeding: dit betreft de voorziening Sociale Woningbouw. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. De aanwending zal plaatsvinden zodra de geaccordeerde investeringen worden gepleegd conform de lijst voor compenserende sociale woningbouw. Tot op heden zijn hier nog geen ontwikkelingen op geweest en is deze niet opgenomen in het overzicht.

b. Voorzieningen kostenverhaal parkeren Centrum

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd ter compensatie van het verloren gaan van een aantal openbare parkeerplaatsen. De ontvangen bijdragen zijn dus feitelijk geormerkt. Het betreffen dus van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (BBV art.44.d). In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld voor aanwendingen inzake parkeervoorzieningen in het centrumgebied. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis.

c. Voorziening mobiliteit & groen

Doel en voeding: dit betreft de voorziening mobiliteit & groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld omdat de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. De aanwending zal plaatsvinden zodra de geaccordeerde investeringen worden gepleegd conform de lijst voor compenserende mobiliteit en groen.

d. Voorziening infrastructuur Wagenweggebied

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant

(privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd voor investeringen in de openbare ruimte waarbij een eventuele gemeentelijke voorinvestering terugverdiend kan worden. Het volledige saldo is in 2022 reeds ingezet ten behoeve van de gemaakte kosten in de openbare ruimte. De voorziening blijft nog wel van kracht, omdat er nog kosten en opbrengsten te verwachten zijn in het gebied.

Programma 10 Bestuur en concern

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

Doel en voeding: de voorziening is bestemd voor de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders. Indien op enig moment een huidige bestuurder vertrekt, zal bepaald moeten worden in hoeverre de persoon recht heeft op wachtgeld, de hoogte van het wachtgeld en de termijn van het recht op wachtgeld. De som van dit geheel vormt de wachtgeldverplichting voor de gemeente. Financieel wordt deze verplichting verwerkt door het bedrag van de verplichting te storten in de voorziening wachtgeldverplichtingen ten laste van de algemene middelen.

Voorziening wachtgelden personeel

Doel en voeding: de voorziening is gevormd om te kunnen voldoen aan de wachtgeldverplichting (WW-uitkeringen) die ontstaat als een personeelslid wordt ontslagen. De voorziening wordt naar beste schattingen berekend en dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's waarvoor die is ingesteld.

Overzicht Overhead

Voorziening spaarverlof medewerkers

Doel en voeding: medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden.

De paragrafen

